

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/124/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119010766
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Novák, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6119010766.3

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka, LL.M a sudcov JUDr. Jozefa Mikluša a JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD., v trestnej veci obžalovaného V. I., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona, na verejnom zasadnutí konanom dňa 23. marca 2021 o odvolaní Okresného prokurátora Banská Bystrica proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1T/77/2019 zo dňa 13.10.2020 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora z a m i e t a.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1T/77/2019 zo dňa 13.10.2020 bol obžalovaný V. I. uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Trestného zákona č. 300/2005 Z. z., na tom skutkovom základe, že

od presne nezisteného času, pravdepodobne od mesiaca august 2015 do 09. 05. 2019 psychicky týral a fyzicky napádal svoju matku Q. I., narodenú v roku XXXX, trvalé bytom I. 8, okres K. K., s ktorou žil v spoločnej domácnosti na adrese trvalého bydliska, kde konania sa dopúšťal v jej byte na adrese trvalého bydliska tým spôsobom, že od skorých ranných hodín požíval nadmerné množstvo alkoholu, následkom čoho v stave opitosti hrubo a vulgárne nadával a ponižoval svoju matku Q. I. so slovami, že je „obyčajná chudera, čo si o sebe myslí“ a iné, pravidelne ju fyzicky napádal tým spôsobom, že ju otvorenou dlaňou viackrát udieral do oblasti tváre, ako aj rukou zovretou päšťou ju viackrát udieral do oblasti ramien a rúk, kde naposledy vo večerných hodinách dňa 09. 05. 2019 v spoločnej domácnosti na adrese trvalého bydliska jej opäť v stave opitosti hrubo a vulgárne nadával a ponižoval ju okrem iného so slovami, že je „obyčajná chudera“ a následne ju opäť fyzicky napadol tým, že ju silno chytil za ruky a strkal do nej, vytlačil ju z kuchyne do špajze, počas čoho ju viackrát udieral otvorenou dlaňou do oblasti tváre, ako ja viackrát udieral zovretou päšťou do oblasti ramien a rúk, pričom sa jej slovne vyhrážal, že ju zabije a ona ani nebude vedieť ako to spraví, čím tak svojím konaním svojej matke Q. I. vážne ohrozuje psychické zdravie a spôsobuje jej nadmerný stres používaním hrubých a neslušných vulgarizmov, ako ju aj fyzicky napáda, čím vážne ohrozuje jej život a zdravie.

Za to bol obžalovaný V. I. odsúdený podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov. Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona okresný súd obžalovanému výkon trestu podmienenečne odložil a uložil mu probačný dohľad na jeho správaním v skúšobnej dobe. Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona určil skúšobnú dobu v trvaní 4 (štyroch) rokov. Podľa § 51 ods. 3 písm. b) Trestného zákona súd obžalovanému uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok. Podľa § 51 ods. 4 písm. j) Trestného zákona súd obžalovanému uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona, § 74 ods. 1 Trestného zákona okresný súd uložil obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ústavou formou.

Proti citovanému rozsudku podal dňa 15.10.2020 intervenujúci prokurátor odvolanie proti výroku o treste v neprospech obžalovaného, ktoré dodatočne písomne odôvodnil dňa 20.11.2020. V písomných dôvodoch poukázal, že okresný súd v uvedenej trestnej veci využil inštitút mimoriadneho zníženia trestnej sadzby v prospech obžalovaného. Okresný súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že prihliadal na spôsob spáchania trestného činu ako aj na jeho následok a zavinenie. Okresný súd priznal obžalovanému jednu poľahčujúcu okolnosť (§ 36 písm. j) Tr. zák.). Vzhľadom na prevažujúci pomer poľahčujúcich okolností bola v predmetnej trestnej veci trestná sadzba 7 rokov až 12 rokov a 4 mesiace. Súd uloženie trestu v tejto trestnej sadzbe posúdil pre obžalovaného ako neprimerane prísne a zohľadnil pomery obžalovaného. V tejto súvislosti prokurátor uviedol, že v predmetnej veci je faktom, že obžalovaný nebol doposiaľ súdom trestaný a nedopustil sa ani priestupku proti občianskemu spolunažívaniu. Avšak na druhej strane poukazuje na skutočnosť, že obžalovaný sa dopustil páchania zločinu na vlastnej matke, aj za prítomnosti starej matky, ktorá nezvláda samoobslužné úkony. Má zato, že z ustanovenia § 39 ods. 1) Tr. zák. je zrejmé, že inštitút mimoriadneho zníženia trest je možné použiť v prípade ako to dovoľujú okolnosti prípadu alebo pomery na strane páchatel'a. Ďalej poukázal, že v predmetnej veci bol obžalovaný trestne stíhaný za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák. Protiprávne konanie obžalovaného smerovalo proti jeho vlastnej matke. K závädnému konaniu obžalovaného dochádzalo vždy po požití alkoholu obžalovaným. Obžalovaný počas doby páchania skutku (od augusta 2015 do 09.05.2019 - teda 4 roky) vyvíjal na poškodenú značný psychický tlak, ktorý sa stupňoval a navyiac ju aj fyzicky napádal. Obžalovaný sa počas trestného stíhania nedoznal k spáchaniu skutku a tento po celý čas popieral a taktiež nespolupracoval s OČTK. V kontexte uvedeného má za to, že u obžalovaného neboli splnené podmienky na uplatnenie inštitútu mimoriadneho zníženia trestu v zmysle § 39 Tr. zák. U obžalovaného nie je možné vzhľadom na uvedené prihliadnúť na okolnosti spáchania trestného činu (vzhľadom na to, že páchal zločin na vlastnej matke) ani na jeho osobu. Záverom navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu v časti týkajúcej sa výšky trestu obžalovaného a uložil mu prísnejší nepodmienečný trestu odňatia slobody alebo vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie v tejto časti.

Krajský prokurátor sa na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu stotožnil z dôvodmi odvolania okresného prokurátora a navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a obžalovanému uložil sám trest odňatia slobody bez aplikácie § 39 ods. 1 Tr. zák.

Obžalovaný V. I. na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že je spokojný s výrokom o treste, ktorý mu uložil okresný súd, nesúhlasí s návrhom okresného prokurátora. Poukázal, že alkoholické nápoje nepožíva a t.č. je už zamestnaný. Navrhol odvolanie okresnej prokuratúry zamietnuť.

Krajský súd Banská Bystrica ako súd odvolací predtým ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 ods. Tr. por. zistil, že odvolanie prokurátora bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b), pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por. a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por..

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. V tejto súvislosti zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Odvolací súd konštatuje, že okresný súd v rámci zisťovania a ustálenia skutkového stavu, vykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné a dostupné dôkazy, tieto následne jednotlivo aj vzájomne vyhodnotil a dospel tak ku správnym a úplným skutkovým záverom, ktoré aj podľa názoru odvolacieho súdu plne zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania. V odôvodnení napadnutého rozsudku potom súd prvého stupňa vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými právnymi úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Krajský

súd si osvojil skutkové závery prvostupňového súdu a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku. Aj podľa názoru odvolacieho súdu predmetný skutok sa stal tak, ako to správne zistil a ustálil na základe vykonaného dokazovania prvostupňový súd. V súlade so zákonom, sú aj právne závery súdu prvého stupňa, keď konanie obžalovaného kvalifikoval ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Trestného zákona č. 300/2005 Z. z..

Keďže odvolací súd v napadnutom rozsudku vo vzťahu k výroku o vine ani v postupe súdu predchádzajúcom tomuto výroku, nezistil chyby odvolaním nevytýkané a odôvodňujúce podanie dovolania, preto bližšie preskúmal z podnetu podaného odvolania v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. len výrok o uloženom treste.

Vychádzajúc z tejto situácie, odvolací súd teda preskúmaval len výrok o treste a zistil, že okresný súd prihliadol na všetky skutočnosti a zásady podľa § 34, § 36, § 37, § 38 Trestného zákona dôležité z hľadiska jeho ukladania a to spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti nápravy, ale i generálnu a individuálnu prevenciu. Vo všeobecnosti treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Záver o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára aj na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Odôvodnenie uloženého trestu je v napadnutom rozsudku dostatočné a vecne správne, preto odvolací súd v tomto smere odkazuje na dôvody rozsudku okresného súdu. Aj odvolací súd po zvážení všetkých rozhodujúcich skutočností dôležitých pre určenie výmery trestu s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu a osobu obžalovaného, dospel k záveru, že uloženie trestu odňatia slobody podľa § 208 ods. 3 Tr. zákona v trestnej sadzbe od 7 rokov do 15 rokov, by bolo neprimerane prísne. Aj odvolací súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci sú splnené podmienky na aplikáciu inštitútu mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., za použitia obmedzujúceho ustanovenia § 39 ods. 3 písm. d) Tr. zák., podľa ktorého súd nesmie uložiť trest odňatia slobody kratší ako dva roky. Odvolací súd sa nestotožnil s argumentáciou odvolateľa, že neboli splnené podmienky na mimoriadneho zníženia trestu u obžalovaného. Podľa názoru odvolacieho súdu skutočnosti, ktorými okresný súd odôvodnil, prečo u obžalovaného využil možnosť zníženia výmery trestu odňatia slobody podľa § 39 ods. 1 ods. 3 písm. d) Tr. zákona, zakladajú opodstatnenosť takéhoto postupu. Aj podľa názoru odvolacieho súdu vzhľadom na osobu obžalovaného, keďže doteraz nebol súdne trestaný a za súčasného uloženia ochranného liečenia je účel trestu možné dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania. V neposlednom rade odvolací súd pri hodnotení okolností prípadu nemohol opomenúť, že podľa znalkyne z odboru psychológie PhDr. M. K., u poškodennej neboli zistené príznaky posttraumatickej stresovej poruchy. Za takéhoto stavu, preto okresný súd správne u obžalovaného znížil výmeru trestu odňatia slobody na tri roky. Odvolací súd sa v ďalšom stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa, keď výkon takto vymeraného trestu podmiennečne odložil. Podmienky odkladu výkonu trestu odňatia slobody sú upravené v ustanovení § 49 Tr. zák. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák., súd môže podmiennečne odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho dva roky, ak vzhľadom na osobu páchatel'a, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, a na okolnosti prípadu, má dôvodne za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu páchatel'a výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný. Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák., súd môže za podmienok uvedených v § 49 ods. 1 <aspi://module='Q.'&link='XXX/XXXX Z.z.%XXXXXX'&ucin-k-dni='XX.XX.XXXX'> podmiennečne odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho tri roky, ak páchatel'ovi zároveň uloží probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Aj odvolací súd dospel k záveru, že vzhľadom na osobu obžalovaného - bezúhonnosť, na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu osoby obžalovaného priamy výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný, preto okresný súd správne podľa § 51 ods. 1 Tr. zákona, za podmienok uvedených v § 49 ods. 1 Tr. zákona výkon trestu odňatia slobody u osoby obžalovaného podmiennečne odložil za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho osobou. Podľa § 51 ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. j) Tr. zák., okresný súd obžalovanému uložil obmedzenia a povinnosti, takého charakteru, ktoré podľa odvolacieho súdu povedú k dosiahnutiu účelu trestu tak, ako to je vyjadrené v ustanovení § 34 Trestného zákona a preto nie je daný dôvod na ukladanie nepodmiennečného trestu odňatia slobody. Krajský súd záverom pripomína, že pokiaľ obžalovaný nesplní povinnosti alebo poruší obmedzenia, ktoré mu boli uložené, alebo probačný a mediačný úradník oznámi, že dohľad neplní svoj účel, môže súd obžalovanému nariadiť výkon nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Na základe z horeuvedeného má krajský súd za to, že prvostupňový súd rozhodol správnym a zákonným spôsobom a preto odvolanie prokurátora v zmysle ustanovenia § 319 ods. 1 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.